

ศรัทธากับปัญญา

หลวงพ่อชา สุภัทโท

เ้า ให้ญาติโยมทุกคนทั้งเจ้าถิ่นทั้งอากันตุกะที่มาสู่ วันนี้ เป็นวันที่สองแล้ว เป็นคืนที่สอง ญาติโยมทางชาว กรุงเทพมหานครมาบำเพ็ญกุศลสมทบกับญาติโยมที่วัดหนองป่าพง อันนี้เป็นวันสุดท้าย อาตมาเลยถือเอาสิ่งที่เป็นมงคลคือ รูปแจกเพื่อเป็นอนุสรณ์ในการไปมาของพวกท่านทั้งหลาย พระพุทธรูปองค์เล็กที่ยืนอยู่ก็เป็นพระของ น.อ. ณรงค์ ดิถีเพ็ง ท่านสร้างเมื่อเวลาที่ท่านออกอุปสมบท ไปอยู่วัดท่านอาจารย์ ฉั่น แล้วท่านก็มาขอเส้นผม ในเวลาวันพระที่โกนผม ท่านมาขอ เอาไปผสมกับอะไรไม่รู้ ท่านก็ปั้นเป็นรูปพระแล้วให้ลูกศิษย์ ทหารอากาศสร้าง ท่านไม่เอาไว้ที่ไหน ท่านก็เก็บมาถวายเป็นที่วัด หนองป่าพง สั่งว่า กระผมสร้างพระนี้ เห็นว่าหลวงพ่อนั้นไม่ยอม สร้างเหรียญ กระผมถึงเห็นประโยชน์ จึงได้ให้ลูกศิษย์ปั้นพระ เล็กๆขึ้น เพราะว่าพระประธานในวัดหนองป่าพงนี้ก็เป็นพระ

ประธานยืน แต่ว่ายืนอธิบายนับชี้แจงสองมือ ไม่ใช่มือเดียว
อย่างนี้ ทำเป็นสองมืออย่างนี้ แต่เป็นพระปางปฐมเทศนา

ได้มีคนถามมาว่า หลวงพ่อ พระปางปฐมเทศนาคือท่าน
อธิบายนับชี้แจงอะ อันนี้ทำไมไม่มีสองมือ อาตมาตอบเค้าว่า คน
ในเวลานี้มันไม่ค่อยได้ยืน มันหนาหลาย ต้องทำสองมือ มันถึง
เข้าใจ คนแต่ก่อนนั้น พระพุทธเจ้าเทศน์ในอาสนะนั้น ก็เป็น
ไสดา สกิทา อนาคา ไปมาก ท่านเน้นมือเดี๋ยวก็จบแล้ว ทุกวันนี้
ลูกหลานประชาชนมันคงจะหนาไปมั่ง เลยเน้นสองมือไปเสีย
เพื่อจะได้รู้สึกชักหน่อยหนึ่ง วันนี้ก็เลยเก็บไว้เพื่อมาฝากพุทธ
บริษัททั้งหลาย

พระนี้ก็เหมือนมิดเล่มหนึ่ง มันคมๆ มิดคมๆ เล่มเนี้ย ถ้าหาก
ว่าเราเอาไปใช้ประโยชน์ มันก็เป็นประโยชน์มาก ถ้าเราเอาไปใช้
ไม่รู้จักประโยชน์ของมิด มันก็ไม่เกิดประโยชน์ พระนี้ก็เหมือนกัน
ฉนั้น เรานับถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ซึ่งเป็นชาว
พุทธเราทั้งหลายนั้น ไม่หมายถึงว่าให้พระมาคุ้มครองเรา ให้เรา
คุ้มครองพระ โดยมากคนไม่ยากปฏิบัติตามพระ ได้พระไปแล้ว

ก็ให้พระมาคุ้มครองเรา อันนี้คิดใหม่ ท่านจะคุ้มครองเรา ก็
เรียกว่าเราปฏิบัติตามคำสอนของท่าน คือคำสอนของท่านนะ
มันถูกแล้ว ไม่ต้องแก้ไขแล้ว มันถูกต้องดีแล้วทุกอย่างทุก
ประการ ที่ถูกต้องนั้นแหละเป็นคำสอนของพระ ถ้าเราทำกาย
ทำวาจา ทำใจของเราให้ถูกต้องแล้ว ก็ไม่มีทางที่แก้ไข ก็มันหมด
เท่านั้นแหละ นี่เรียกว่าเราเข้าใจเช่นนั้น

เราเอาพระไปบูชา ไปแขวนไว้ที่คอ นะ ใจเมื่อความไม่สบาย
กาย ไม่สบายใจมาถึงก็ อันนี้หลงพ่อนะ คลำดูเห็นหลงพ้อ
แขวนอยู่นี่ อืม อันนี้มันเป็นอย่างนั้นนะ อย่างนี้ ไม่ใช่หลง
พ้อคุ้มครองเราแล้ว เราจะไปทำอะไรก็ได้ จะไปกินเหล้าก็ได้ จะ
ไปเป็นนักเลงก็ได้ จะไปเป็นอะไรก็ได้ นะ หลวงพ้อคุ้มครองเรา
อยู่ ไม่กลัวแล้ว ไม่ใช่อย่างนั้นนะ คือระดับความดีของเรา เช่น
ว่าเราเข้ามาในวัด เข้ามาในวัดถ้าเราเดินมาแต่ตัวเปล่า ก็ไม่
ค่อยปรากฏกับหูกับตาคน คนที่เข้ามาวัดนี้บางทีก็ถือธูปมา แล้ว
ก็มีเทียนมา แล้วก็มีอะไรต่างๆมา แสดงว่าคนนี้มีศรัทธาจะไป

วัด ถ้าเดินเข้ามาเฉยๆก็ไม่ค่อยจะรู้ อันนี้ให้ปรากฏแก่ตามนุษย์
ทั้งหลายด้วย เป็นเครื่องหมาย

พระพุทธรูปนี้ก็เหมือนกันฉันนั้น พระพุทธรูปนี้เกิดทีหลัง
พระพุทธรูปเจ้า พระพุทธรูปเจ้านิพพานไปหลายร้อยปีเหมือนกัน ทีนี้
มีคนที่มีความปัญญาคิดถึงพระพุทธรูปเจ้า จะทำไงดีน้อ ก็เลยคิดปั้น
พระพุทธรูปขึ้นมา ดั่งนั้นคนมาปั้นขึ้นมาเช่นนี้เท่านั้น
พระพุทธรูปจึงเหมือนกัน ใ้พวกจีนก็เป็นรูปหนึ่ง ก็เซียงใหม่ก็
เป็นรูปหนึ่ง ญี่ปุ่นก็เป็นรูปหนึ่ง แต่ก็ยังงี้ก็ตามเถอะ ใครๆก็ปั้น
เป็นรูปพระนั่นเองนะ แต่ว่ามันไม่เหมือนกัน เหมือนกันที่ว่าพระ
ฉะนั้นเราผู้เป็นพุทธบริษัทนับถือพระพุทธรูปเจ้า พระธรรม
พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง ก็มีพระไว้ประจำตัว เป็นวัตถุเพื่อจะให้
มองเห็นด้วยตาเช่นนั้น เหมือนกับหูของเรานั้นแหละ รู้จักว่ามัน
ผิดอยู่ แต่ที่ไม่มีใครพูดให้ฟัง มันก็ไม่สะกิดใจเรา ถ้ามีใครเตือน
ไว้ว่าไอ้ตรงนั้นมันผิดนะลูกนะ ตรงนั้นมันผิดนะอย่างนี้ เราก็มี
สติขึ้นมา อันนี้ก็เหมือนกันฉันนั้น เราเอารูปพระไปแขวนคอ
ไปแขวนคอ ก็เพื่อให้เรามีสติอย่างนั้น

วันหนึ่งอาตมา ผู้กำกับนิมนต์ไปสถานี่ตำรวจ ไปทำบุญกัน
ทำบุญแล้วท่านก็ว่า “หลวงพ่อกุ นิมนต์สาคน้ำมนต์ให้เป็นสิริ
มงคลด้วย” ที่เค้าหามาแล้ว อาตมาก็สาคน้ำมนต์ไป เค้าบอกว่า “หลวง
พ่อกุ นิมนต์มาทางนี้ด้วย มาสาคน้ำมนต์ให้พวกนี้ด้วย” อาตมาก็เดินไป
ไม่รู้จักว่าที่คุมขังของเค้าว่า “เอ๊ยๆ ไอ้พวกเนี้ย มาลูกมานี้ หลวง
พ่อกุมาแล้ว สาคน้ำมนต์” เสียงหลวงพ่อกุมันโดนกันดังส่วะเสี่ยะๆ
มันก็เฮโรอื่นทั้งนั้น จักโก้ทั้งนั้นแหละ อาตมาก็จะทำยังงัยหนอ นี้
คือมันไม่เข้าใจ ไปทำความชั่วอยู่ ก็เป็นเช่นนั้น แต่พระมันแขวน
อยู่ในคอ มันไม่รู้สึกตัวเพราะมันไม่เข้าใจพระ

ถ้าเข้าใจพระ อันใดท่านห้าม มันผิดแล้วก็เลิกเท่านั้น มันจะ
มีอะไรกัน มันก็ไม่มีอะไรกันแล้ว ดังนั้นจึงเป็นอนุสติที่เราจะ
ระลึก ที่เรียกพระวันนี้ ไม่ใช่ว่าพระคงกระพัน หยาบมันเหนียว
มันอะไรหลายอย่าง เพื่อน้อมจิตของเราไปบูชาพระ ให้ใจเรามัน
เป็นพระ พระนี้ก็หมายความว่าผู้ที่รับพิษภัยต่างๆ ให้เป็นคน
ที่เยือกเย็น จิตตั้งมั่นในการละความชั่ว ประพฤติความดีอยู่ทุก
เวลาที่เป็นพระ ที่แจกพระให้ญาติโยมทั้งหลายวันนี้ บางคนก็คง

ดีใจมาก บางคนก็สงสัยอะไรหลายๆอย่าง ใจ้คนก็เป็นอย่างนั้น
จะนั้นอย่างไรก็ตามเถอะ พ่อแม่ของเราที่ท่านเสียไปแล้ว เรา
เหลือรูปพ่อแม่เราไปบูชาก็ดีใจ ไม่ใช่ตัวจริงของท่านก็จริง แต่
เป็นรูปของท่าน เราก็สบายใจที่เรามองเห็นแล้ว ถ้าเรานับถือว่า
พ่อแม่เป็นพ่อแม่ของเรา อันนี้เหมือนกันฉันนั้น จึงเป็นอนุสติที่
เป็นเหตุให้พวกเราทั้งหลายระลึกถึงได้

อันนั้นอาตมาก็ไม่มีอะไรที่จะแจกนอกจากแจกธรรมะให้ฟัง
ธรรมะนั้นก็คือเน้นให้ความเข้าใจ ความผิดความถูก ในชีวิต
มนุษย์ทั้งหลายที่เกิดมา อาตมาก็ดำรงสอนลูกศิษย์ลูกหามา
หลายสิบปีแล้วจนถึงบัดนี้ โยมทั้งหลายก็คงจะได้ดูๆหรือกว่า
พระวัดหนองป่าพงเนียโดยมากหลวงตาน้อย ไม่ค่อยมาก ทำไม
ถึงเป็นอย่างนั้น เป็นเพราะว่าปฏิบัติตรงตามพระพุทธเจ้า คนแก่
นั้นเดินตามไม่ค่อยไหว แต่คนที่ตัดสินใจว่า เอ้า ตายมันเป็น
ตายเสีย แก่มันก็ตาย หนุ่มมันก็ตาย ขอมามอบกายถวายชีวิต
อย่างนั้นก็มี แต่ว่ามีน้อย

ปฏิบัติทาของวัดนี้ อาตมาจะให้ป็นเหมือกัน คนเรา
ทั้งหลายนัน ศาสนาที่จะเลือหรือคนที่จะทะเลากันนัน ก็เพราะ
ไม่มีอื่น เพราะความเห็นไม่เข้าใจกัน ไม่ถูกกัน ในครั้ง
พระพุทธเจ้าก็เหมือกัน ที่จะเกิดเหตุอะไรต่างๆขึ้นมา คณะ
สงฆ์จะแตกกันนันก็เพราะความอยากเอกลลาภ (หมายถึง
อติเรกลลาภ ในหลักธรรมวินัยหมายถึง ปัจจัยเครื่องอาศัยของ
บวรพชิตที่พระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้บริภคใช้สอยได้เพิ่มขึ้น
จากที่กำหนดไว้เดิม) เกิดขึ้นมามาก เกิดมาขึ้นมาหลาย อย่าง
อาตมานี้ได้ป็นสมภารวัด บวชก่อนเค้า โยมก็ชอบถวายเป็น
มากๆ ขนบก้อนใหญ่ๆโตๆ ก็ชอบถวายเป็นอาตมา อะไรดีก็ถวายเป็น
อาตมานันแหละ มนุษย์เราก้ชอบป็นอย่างนัน ถ้าอาตมานี้ไม่
ป็นพระ ก็เก็บไว้คนเดียวเท่านั้นแหละ หมด ทำยแถมันก็หิว
เท่านั้นแหละ เหมือคนจนกับคนรวยนันแหละ ใ้คนจนนี้มันก็
มันจน มันไม่รวย ใ้คนรวยมันก็ไม่แบ่ง เดียวก็ชวนกันไป
ปล้นนะ มันไม่แบ่ง มันไม่มีกิน จะทำยังงัย มันป็นเช่นนั้น ไม่ว่า
แต่มนุษย์ด้วย แม้สุนัขเราก้เหมือกัน ลองดูสิ ใ้มันกินตัวเดียว

ดูซิ มีมัย สุนัขที่บ้านเราเคยมีมัย มีสุนัขสองตัว สามตัวมัย เอา
ให้มันกินตัวเดียวดูสิ ลองดูสิ มันจะกระโดดขำกัันตรงนั้นแหละ
อันนี้ก็เหมือนกัน นั่นธรรมชาติมันเหมือนกันอย่างนั้น

ฉะนั้นที่วัดนี้หรือสาขาออกจากวัดนี้ พยายามให้สอนว่า เอก
ลาภทั้งหลายที่มันเกิดทั้งหลายในที่นี้ เช่นว่า โยม ก นิมนต์ไป
สวดมนต์เย็น ๙ องค์ อย่างนี้อาตมาก็จัดไป ๙ องค์ ที่จัดไป ๙
องค์นั้น ทายกก็จะถวายเอกลาภมา องค์ละชิ้นๆ เมื่อมาถึงวัด
แล้ว ทั้ง ๙ องค์ ทิ้งไว้ตรงนั้นเลย ไม่มีของเจ้าของแล้วที่นี้ ทิ้งไว้
กองกลางนั้นแหละ ประกาศว่าใครไม่มี ใครขาดแคลนอะไรมัย
นิมนต์ จะได้ไปสวดมนต์หรือไม่สวดมนต์ก็ไม่ว่าอะไร เอาวางไว้
ตรงนั้น

ถ้าพูดถึงสิ่งที่มันหนักๆเข้าไปเช่นว่า เงินหรือทองนี้ อย่างที่
โยมเอาถวายนี้ ก็ไม่ใช่ของพระ พระเถรในวัดเนี่ย ในยามไม่มี
ซักสตางค์อะ ทุกองค์ ทำไม่ถึงเป็นอย่างนั้น อาตมาเชื่อ
พระพุทธเจ้า ยังไม่ก็ปีมาแล้ว แต่ก่อนไม่เชื่อท่านนะ อย่างเงิน
ทองญาติโยมถวายมา ทำไมมันบาป ทำไมมันผิด นี้ คิดว่า

พระพุทธเจ้าท่านหลง ใจความเป็นจริงนั้นก็ เมื่อได้ออกมา
ประพฤติปฏิบัติแล้วก็รู้เรื่องราว เอ้อ เงินทองนี้เป็นของฆราวาส
ไม่ใช่เป็นของพระ ถ้าพระมาร่ำมารวยอย่างฆราวาสนั้น ก็
แยกกันเท่านั้นแหละ มันแยกกันต่างคนก็ต่างอยู่ ต่างคนก็ต่างก็
มีเงินมีทอง พุดไม่ฟังเสียงใคร เป็นก็กเป็นเหล่า หลวงพ่อคณะ
เหนือ หลวงพ่อคณะใต้ หลวงพ่อคณะตะวันออก หลวงพ่อคณะ
ตะวันตก โยมก็เป็นสามกลุ่ม ลี้กลุ่มเท่านั้น ใครชอบตะวันออกก็
ไปตะวันออก ใครชอบตะวันตกก็ไปตะวันตก ก็เป็นพระภุพระมิ่ง
เข้าไปเสียแล้ว เสียหายหมดเพราะอันนี้เอง

วันนี้อาตมาจึงสอนลูกศิษย์ลูกหานั้น ไม่ให้ยึดมั่นถือมั่น ที่
มันเหลือมืออยู่นั้นก็มาบอก ผมเป็นคนพิจารณา เป็นคนพิจารณา
จะไปที่ไหน มีประโยชน์มั๊ย ไปอุบล ไปทำไม ไปเล่น ไม่รับรู้ถ้าไป
เล่น ไปพยาบาล ไปพยาบาลหารถให้อะไรให้ ถ้าไปไม่มี
ประโยชน์แล้วก็ไม่รับรู้ ไปเล่นอย่างนี้ไม่รู้ เล่นมันเด็กนะก็มันเล่น
ผู้ใหญ่มันต้องหยุดเล่นกันแล้ว พระสงฆ์นี้พูดความเป็นจริง
นิมนต์ไปไหนเจ้าค่า ไปเล่น เท่านั้นที่เป็นอาบัติแล้ว พระนี้ไม่ใช่

พระเล่น ไม่ใช่เณรเล่น ไม่ใช่บวชมาเล่น ถ้าญาติโยมถามว่า หลวงตาไปไหน ไปเล่น นี่ผิดแล้ว มันขนาดอย่างนี้ แต่ว่าทุกวันนี้ มันเสื่อมโทรมไปเพราะเอกกลาก ลากหนึ่ง ยศหนึ่ง ถ้ามีลากมียศ สรรเสริญก็ชู เกิดขึ้นมาอีก ก็ล้มเนื้อล้มตัวไปเสีย อย่างนี้ ก็ต่าง คนก็ต่างแย่งเอกกลากกันเท่านั้นแหละ ไข้ความเป็นจริงที่เราบวช มาในพุทธศาสนา ไม่จำเป็นจะไปตามของอย่างนั้น ทำให้มันดีกว่า นั้นดีกว่า

ยกตัวอย่างเช่นโบสถ์วัดป่าพงเรานะ ลูกศิษย์หลายคนเลย มาอ้อนวอนให้อาตมา ทำเหรียญ บางคนโกรธด้วย ทำโบ อนุเมทนาบัตร เห็นชื่ออาตมาใส่ไปนั้น จะไปหาเงิน อาตมาว่า ไม่ได้อะ เลยไม่ยอม ไม่ยอมให้ทำเหรียญ ถ้ามันมีใน หนังสือพิมพ์บางครั้งก็ มันขโมยทำกัน ไข้คนที่มาถ่ายรูปไป เอา รูปไป ไปทำบล๊อค อะไรต่ออะไร อาตมาก็ไม่รู้เรื่อง แต่มันก็ไปไม่ ไหวหรอก มันขโมยทำไป อย่างนี้อาตมาก็ไม่ส่งเสริม

อาตมาคิดว่าโบสถ์หลังนี้ คนจะสร้างโบสถ์นั้น จะสร้างเพื่อ เอาเหรียญหรือเปล่านั้นไม่รู้ มีเหรียญที่จะสร้างกันดียังไง ไข้ว่าคน

มนุษย์จิตสูงๆนะมีหรือเปล่าทุกวันนี้ ที่ว่าไม่ต้องการเหรียญ
ต้องการบุญจริงนั่นมีหรือเปล่า อาตมาก็ทดลองดูซิ อยากจะดู
ประชาชน พุทธบริษัทเราทั้งหลายว่าเมืองในเมืองนอกมีมั๊ย ใคร
ว่ายังไงก็ช่างเถอะ อาตมาไม่ฟังเสียง อาตมาจะทำอย่างเนี้ย
โบสถ์หลังนี้จะให้มันเสร็จก็ให้มันเสร็จไป มันจะไม่เสร็จก็ไม่ให้
มันเสร็จไปเหอะ ทำวันนี้มันก็เสร็จวันนี้ ทำพรุ่งนี้มันก็เสร็จพรุ่งนี้
ถ้อยอย่างนั้น ก็เลยทำกันไป โยมว่ามึงบประมาณเท่าไรไม่รู้ มัน
เสร็จนั้นนะโยม งบประมาณมัน ก็เลยทำมาเรื่อยๆ มาอย่างเนี้ย
ก็ยังมีคนดีหลายคน มีคนดีมาก ที่จะสร้างบุญเพื่อเอาบุญจริงๆ
นะมีมาก ตรงเนี้ย ไม่ได้ไปเรียใครใคร ไม่ได้ไปบอกบุญใคร ที่ไหน
ก็ไม่ได้ไป โบสถ์บางแห่งอาตมาว่า เมื่อทำช่อฟ้าหรือลูกนิมิต
แล้ว ตอนเข้ามาก็เอาขี้นรถยนต์วิ่งตลอดวัน ไปเถอะ ก็
จังหวัดนะเอามา กลับมา แล้วก็ถึงพรุ่งนี้ก็ไปอีก เอาอยู่อย่างนั้น
แหละ โบสถ์หลังนี้นานเสร็จเหมือนกัน มันนานเสร็จ โบสถ์นี้
เรียกว่า ไม่มีอะไรมาก ที่ญาติโยมมาถวายไว้ แม้แต่สตางค์หนึ่ง
สองสตางค์ก็ตาม แต่ไม่มีไปที่ไหน ตรงนี้รวมในที่นั้นตลอด

ทำบุญให้ทาน บุญบ้านอะไรต่างๆ รวมไปตรงโน้น ก็พระไม่เอา
ก็ทุ่มเทลงไปในนั้นหมด ฉะนั้นของมันจึงไม่แยกกันนะ มันจึงมา
รวมเป็นอันเดียวกันหมด ไม่มีอะไรตรงนั้น

แต่โดยมากก็ที่วัดหนองป่าพงนี้ จะไปวารินอย่างนี้ก็โยมมี
ศรัทธาได้เอารถถวายไป ไม่จำเป็นที่จะทำอะไร ไม่จำเป็นที่จะ
เสียเงิน ก็เพราะพระไม่มีเงิน ลูกศิษย์ลูกหาประชาชนทั้งหลาย
กำลังเข้าใจกัน จะไปโน่นไปนี่ก็สะดวก ถึงว่าจะเดินไปตรงไหนก็
เดินไปเถอะ อย่างพระฝรั่งมาอยู่ด้วย ท่านอยากจะไป ท่านก็เดิน
ไปกรุงเทพเถอะ ผมไม่มีค่ารถจะส่งให้ท่านหรอก ท่านก็เดินไป
เดินไปเถอะ ปฏิบัติไป แต่ไม่ถึงกรุงเทพหรอก ไปถึงหลายกิโล
แล้ว เค้านิมนต์ขึ้นรถ ท่านมาจากไหน มาวัดหนองป่าพง นิมนต์
ครับ ก็ขึ้นวัดหนองป่าพง เอาสตางค์ถวายใส่ย่ามท่าน ไม่เอา ฉันท
เอาไม่ได้ ผิด บาป ญาติโยมทั้งหลายก็ถ้าจะส่งก็ส่งไปวัดหนอง
ป่าพงโน่นดีกว่า อาตมาจึงได้รับปัจจัยมาหลายราย นายสถานี
บ้าง นายตำรวจบ้าง ใครๆบ้าง พ่อค้า ประชาชนทั้งหลาย ส่ง
เช็คมาให้พระฝรั่งเดินดูคงคิดไป ว่าพระฝรั่งนี้เอาเงิน ท่านก็ว่าให้ส่ง

มาวัดป่าพงนี้ ให้มันเป็นประโยชน์อย่างนั้น อันนี้ก็อำนาจที่พระ
ไม่ต้องการเอาเงิน ต้องการสร้างคุณงามความดี เห็นโทษมัน
อย่างนั้น

สมัยนี้โยมก็ไม่ค่อยจะรู้จักกันนะ แต่ว่าเงินมันเหมือนมิดเล่ม
หนึ่ง ถ้าเราไปใช้ในทางประโยชน์ มันก็เกิดประโยชน์มาก ถ้าไป
ใช้ให้เป็นโทษ มันก็เป็นโทษมาก อย่างเงินนี้มันดีหรือ มันดีทั้ง
เป็นคนใช้ที่ดี มันก็ดี ไม่ใช่ว่ามันไม่ดี ถ้าเรารู้จักประโยชน์ของมัน
รู้จักใช้ ทุกวันนี้ นี้โยมมานี้กันมาก แต่ทำไม่ค่อยถูก บางทีก็เอา
แบงค์ ไปฉันทก็ใส่ยามพระไปเลย อย่างนั้นถือว่าเป็นบุญแล้ว อัน
นั้นคือว่าผิดแล้ว มันผิด มันน่าจะให้มันถูก แต่ว่าให้มันผิด มัน
ผิดแล้วโยม มันผิด ยกตัวอย่างง่ายๆนะ โยม ก กับโยม ข สอง
คน คนหนึ่งถวายเหล้าแม่โขงกับพระ คนหนึ่งเอาใบแดงๆถวาย
พระ สองคนนี้ถ้าหากว่าประชาชนเราดูก็เห็นว่า โยม ก นะมันผิด
เอาเหล้าไปถวายพระ โยม ข นะมันถูก เอาเงินถวายพระ จะได้
เห็นกันอย่างนั้น อย่างน้อย ๙๐ เปอร์เซนต์ เห็นว่าเหล้าไม่ควร

แก่พระ เงินมันควรแก่พระอย่างนั้น อันนี้เรียกว่ามันจะเกิด
ประโยชน์อยู่แต่เราไม่รู้จักประโยชน์ในการใช้ มันก็เกิดโทษ
มิฉะนั้นถ้าหากว่ามีของมากขึ้นมา มันก็เกิดทิวิมานะ เกิด
ตัณหาขึ้นมาก แล้วก็เกิดอันตรายกัน ฉะนั้นแต่คนไม่ค่อย
พิจารณาอย่างนี้ สมมุติว่าเงินทองมันถึงขนาดนี้ว่า พระ ก จะไป
ซื้อเงาะมาซักพวกหนึ่งซะ ซื้อม้าไยมาซักพวกหนึ่งซะ ซื้อม้า
ตนเองมากก็เอามาซะ มาฉนเนื้อมัน เอาเมล็ดเหน็บเข้าไปในดิน
นั่นนะ มันก็เกิดขึ้นใหม่อีกเป็นต้นม้าไยอีก พระองค์นั้นจะไปอยู่ร่วม
มันก็ได้ อย่ว่าแต่จะไปกินมันเลย อยู่ร่วมม้าไยไม่ได้นะโยม
ไม่ได้ จะไปซื้อผ้าจีวรมา ไปซื้อเตียงมาเองอย่างนี้ มันนอนไม่ได้
แต่ว่ามันนอนได้ มันเป็นซะอย่างนั้น แต่อันนี้ไม่รู้ซึ่งในจิตใจ
มนุษย์ทั้งหลายในเวลานี้ มิฉะนั้นมนุษย์เราทั้งหลายจึงอุปัฏฐาก
พระ ส่งเสริมพระในทางที่ไม่ถูก เห็นว่ามันถูก มันจึงมีความ
เสียหายเกิดขึ้นมามาก ฉะนั้นจะเรียกว่า เรานับถือพุทธศาสนา
เราทำอย่างนั้นเราเข้าใจว่า เราปฏิบัติศาสนาให้เจริญถาวร

ความเป็นจริงมันเหยียบย่ำพุทธศาสนาให้ยับเยินไปนั่นแหละ แต่
ละคนไม่เข้าใจ ไม่เข้าใจอย่างนั้น

ฉะนั้นวันนี้ อาตมาพยายามที่สุด พยายามที่สุด ถ้าเป็นวัด
ป่าพง หรือสาขาวัดป่าพงแล้ว ไม่มี ไม่มีเงินในยาม ไม่มี เป็น
อย่างนั้น ถ้าหากว่าไปเดินทางไปถวายค่างถ ก็ให้เจ้าของรถไป
จะให้เงินปัจจัยท่านล้วนๆนี่ไม่มี มิฉะนั้นทุกสาขานี้ที่ออกจากวัด
หนองป่าพงนี้ ประมาณราวๆซักสามสิบกว่าสาขานะทุกวันนี้
เกือบจะถึงสี่สิบแล้ว อันนี้ก็ค่อยๆทำมาเรื่อยๆ มาอย่างนั้นนะ
เป็นมา เรื่อยมาๆๆ ตลอดทุกวันนี้ การสร้างวัดทุกแห่ง ก็
จะไปในระยะเบียดกันเดี๋ยวกันนี้ โดยมากจะต้องเป็นอย่างนี้
มิฉะนั้นวันนี้จึงแถลงให้ญาติโยมทั้งหลายให้รู้จักชะว่าพระวัด
หนองป่าพง ทำมาก็ทำมาเรื่อยๆมาจ้ะ มิฉะนั้นแต่พระไม่มีสตางค์
แต่พระมีวินัย มีข้อวัตรปฏิบัติ สมัยนี้ข้อวัตรปฏิบัติเราเกือบจะ
หมดกันแล้ว หมดกัน จะหมดกันแล้ว

ฉะนั้นญาติโยมทั้งหลายที่มาบำเพ็ญบุญกุศลในวันนี้ หรือ
ทุกวันที่ไหนก็ตาม ให้โยมระลึกถึงคุณพระพุทธรเจ้า ระลึกถึงคุณ

พระพุทธเจ้า^๑นั้นระลึกยังไฉ่ พระพุทธเจ้า^๑ท่านทำยังไฉ่ ท่านทำ
ยังไฉ่ ท่านสอนยังไฉ่ ก็ระลึกถึงคุณท่าน เราก็รู้จักคุณของท่าน
แล้ว เราก็ปฏิบัติตามธรรมะคำสอนของท่านนั้น ก็เรียกว่า เรา
ปฏิบัติตามธรรมะ เมื่อเราปฏิบัติเข้าไปใกล้ธรรมะ เราก็เข้าใกล้
พระพุทธเจ้า^๑ เมื่อเราเห็นธรรมะ เราก็เห็นพระพุทธเจ้า^๑ เมื่อเรา
เห็นธรรมะเห็นพระพุทธเจ้า^๑แล้ว เราก็หายสงสัย บาก็หาย
สงสัย บุญก็หายสงสัย ปัจจุบันนี้ก็หายสงสัย อดีตก็หายสงสัย
อนาคตนั้นก็หายสงสัย ว่าทำดี^๑ได้ดีหรือเปล่า ทำบุญ^๑ได้บุญหรือ
เปล่า แน่ะ อย่างนี้^๑

จะรู้ตัวบุญจริงๆ โดยมากคนทุกวันนี้มีศรัทธาแต่ไม่ค่อยมี
ปัญญา ว่าทำบุญ^๑นั้นก็^๑ได้บุญ^๑มั้ยไม่รู้ พ่อแม่^๑ทำมา อีฉัน^๑ก็^๑ทำมา
อย่างนั้นแหละ ฉะนั้นมันถึงมีการฟังธรรม การแนะนำ^๑พร้าสอน
ให้ทายกทายิกา^๑เข้าใจ เรื่องปฏิบัติ^๑นี้ มันก็เปลี่ยนไปๆทุกวันนี้ ใ้
ที่มันตรงตามหน้าที่^๑ของมัน^๑มันก็น้อย คล้ายๆกับมะเขือ มะเขือ
ต้น^๑หนึ่งนะ เราจะปลูกมัน^๑ปีนี้ ปีหน้า^๑ต้อง^๑ถ่ายเอาลูก^๑ใหม่ ทำพันธุ์^๑
จะเอาเมล็ด^๑อันเก่า^๑ไป^๑ทำพันธุ์^๑เรื่อยๆ แต่มันก็^๑เป็นมะเขือ^๑ขึ้น^๑ทั้ง^๑นั้น

แหละ มันเสียหายไป ถ้าเราไม่ปฏิบัติให้เข้มงวดเท่าในนี้ก็
เรียกว่ามันหย่อนกันไปแล้วเสีย ถ้ามันหย่อน มันผิดจากความจริง
ความจริงก็เรียกว่ามันถูกต้อง มันผิดจากความจริงก็เรียกว่ามัน
ไม่ถูกต้อง

เราจะดู ดูที่ประชาชนเราทุกวันนี้ ทำไมทำให้เสื่อม อะไรทำ
ให้เราเสื่อม ความเจริญทำให้เราเสื่อม ความสุขทำให้เราเสื่อม
ความสบายทำให้เราเสื่อม ไม่ให้ถูกต้อง เพราะความสบาย
เพราะความสุข เห็นแก่ตัวมาก เช่นนี้ไม่รู้จัก ฉะนั้นประชาชน
ทั้งหลายรู้สึกว่ เมืองไทยมันเจริญขึ้นมา เมื่อความเจริญมันเกิด
ขึ้นมา ใ้ความเสื่อมมันก็เกิดขึ้นมาตาม มันตามกันมาเรื่อยๆมา
อย่างนี้ ตลอดจนทุกวันนี้ จะพูดอะไรให้ลูกหลานเราฟัง ไม่ค่อย
จะมีอะไรจะพูด

วันหนึ่งอาตมานั่งรถกับนักศึกษามาจากจังหวัดทางจันทบุรี
ขึ้นมาก็ อยากจะถามอะไรอยู่ อาตมาก็รู้อยู่ ถามหลวงพ่อกอน
ผมทำไม อาตมาตอบว่า โกงเล่น อืม โกงเล่น บวชโกงผมทำไม
โกงเล่น พอดีกับคำที่เค้าถาม เลยเลิกกันเลย เท่านี้ ก็คือมัน

ถามหาเนื้อหาอะไรไม่รู้ มันเป็นชะอย่างนั้น คือไม่เข้าใจความ
จริง ฉะนั้นพอดีปีนี้ มีนักศึกษาจุฬา นิสิต นักศึกษาจุฬา แล้วก็
รามคำแหง นักศึกษาชุดนี้ มีการศึกษาอยู่ ศึกษาจบแล้วก็มี มี
ทั้งตำรวจสันติบาล ร้อยโท เดียวนี้ยังอยู่วัดเขื่อนประมาณชั้ก
๔๐ กว่าคน มาขออบรมตั้งแต่โน้นก็มาขอ อาตมาก็อนุญาตให้
ทำ อาตมาก็อยากอบรมนักศึกษา เพราะว่ามันศึกษาเนี่ย มันทำ
ความเจริญให้เมืองไทย แล้วก็ทำความเสื่อมให้เมืองไทย สอง
อย่างมันดีทั้งนั้นแหละ ถ้าว่าลูกหลานเราพวกนี้ พวกศึกษาสูงๆ
นี่ มีความถูกต้อง อาตมาเห็นว่ามันเจริญในเมืองไทยหรอก
เพราะมีแต่คนดีทั้งนั้นแหละ ไม่ใช่คนไม่ดี มีคนมีความรู้ มี
ความรู้ เมื่อมีความรู้แล้วนะ มันก็ไปปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติไปตาม
ความรู้ มันขาดจากความดี ก็มีแต่ความรู้เฉยๆ ก็เรียกว่ามีดีนี้
มันคม แต่เอาไปใช้ในทางที่ไม่ถูก มันก็เลอะเทอะกันไปหมด
ฉะนั้นตามที่อาตมาสังเกต ที่ไปอบรมอยู่ทุกวันนี้ อาตมา
เห็นวาก็ไม่มีอะไร อาตมาอบรมให้ ก็ไม่มีใครมีปัญหาอะไรที่จะ
ถามอะไรมากมาย แต่อาตมาก็ไม่อบรมทุกวันนะ ไม่อบรมทุก

วัน เพราะอาตมาเห็นว่า อบรมกันทุกวัน เห็นว่ามันจะดีหรือไม่
ดีอะ ให้โยมอบรมลูกทุกวันสิ ลองดูซิ ตอนเช้าก็อบรม ตอนเย็นก็
อบรมอยู่เรื่อยๆนะ ถ้ามีลูกชายมันจะหนีไปจากบ้าน มันรำคาญ
มันเป็นซะอย่างนั้น อาตมาบอกให้ฟังว่าพวกท่านทั้งหลายที่มา
อยู่กับผมนี้ ไม่ใช่ที่ผมเป็นผู้สอนท่านนะ ผมสอนท่านไม่ได้
หรอก ท่านต้องสอนตนเอง ลองดูสิว่าที่วัดป่าพงนี้ ที่วัดเขื่อน
หรือวัดโพธิญาณนี้ เป็นที่สงบเงียบ สัมกับผู้ประพฤติปฏิบัติ
เหมือนกันกับโคมันกินหญ้า ต้องเอามาปล่อยในสนามหญ้า มัน
ก็ต้องกินหญ้า ถ้ามันไม่กินหญ้า มันก็เป็นหมูเท่านั้นแหละ ไม่ใช่
โค คนมีศรัทธาต้องการความสงบ ต้องการคุณงามความดี เมื่อ
ปล่อยใส่หมู่พระสงฆ์เถระที่ดี มันก็ดูแล้ว หูมันมีนี่ ตามันมี มันก็
เห็น ถ้าหากว่ามันชอบการประพฤติดีประพฤติชอบเหมือนกับโค
ชีวิตมันกินหญ้า ไม่ปล่อยไปสนามหญ้า มันก็กินหญ้า มันก็แย่ง
กันกินเท่านั้นแหละ ถ้าไม่กินก็เป็นหมูเท่านั้นแหละ ไม่ใช่โค
เท่านั้นแหละ

อาตมาสอนอย่างนี้ก็หยุดไป นะ แล้วก็ดูไป ถ้ามไปเรื่อย ก็
ไม่มีอะไร มันเป็นอย่างนั้นจริงๆ คนมันไม่สอนมากหรอก ที่
บังคับมันมี มันมีจิตมีใจ ตามันก็มี หูมันก็มี จมูกก็มี ลิ้นก็มี กาย
มันมี จิตมันมี มันรู้อยู่ ถ้าหากว่าคนเราไปสอน มันไม่รู้เรื่อง มันก็
ไม่ได้ อาตมาแค่อบรมสามครั้ง ต่อไปนานๆค่อยอบรม ให้อาหาร
แก่คนไม่หิว นี่มันจะเอามั้ย จะเอามั้ย ไข่ที่มันหิวเราก็กไม่เล่นกับ
มันนี่ บางทีวันหนึ่งจากบิณฑบาต เดินมา “หลวงพ่อกๆ พระ
นิพพานเป็นยังไง” “หยุด อย่าเพิ่งพูดกันเลย ไปฉันจ้งหันกัน
ก่อน” เรื่องพระนิพพานมันที่หลังเถอะ เราสะพายบาตรไปนี่ มัน
เหนื่อยแล้ว ไปฉันอาหารถึงพูดกันนี่ เป็นชะอย่างนี้ ถ้าคนไม่รู้จัก
มันก็พูดเรื่องพระนิพพานให้มันฟังนะ เหมือนพูดอะไรให้คนหู
หนวกฟัง ซี้มันไปตาม ไม่รู้เรื่องนะ

ฉะนั้นจึงบอกว่า นักศึกษาปีนี้ ท่านทั้งหลายมีบุญ มีบุญ
ได้มาประสบเหตุการณ์ที่นี้ ก็ได้เลยเตรียมคำสอน สอนแต่
พอสมควรให้ คนที่ฉลาดแล้วไม่มากหรอก คนที่ไม่ฉลาด สอนให้
มันเถอะ มันจะเป็นยังไงก็สอนให้มันเถอะ แต่ว่ามันเป็นกับคน

สอนด้วย คนไม่รู้กฎเกณฑ์ ไม่รู้จักบทบาทของคน โดยมากคน
สอนคนนี่ทุกคนชอบว่า ไม่สบายใจจึงสอน อย่างเราจะสอนลูก
เรา มันโกรธแล้วถึงสอน ต่อกันเท่านั้นแหละ ไม่ได้สอนกันดีแล้ว
ทั้งนั้น พ่อบ้านจะสอนแม่บ้าน ก็มันโกรธจึงจะสอน สอนกันก็ต่
กันทั้งนั้นแหละ ก็คนใจไม่ดี ไปสอนกันทำไม อาตมาว่าอย่าไป
สอนในเวลานั้น ให้ใจสบายก่อน มันจะผิตยังงี้ก็เอาไว้ก่อน
เถอะ ให้ใจมันดี ๆ ซะก่อนนะ คิดว่าพ่อบ้านแม่บ้านจะสอนกัน ที่
มันผิตมาเมื่อเวลาใจไม่ดี ปล่อยมัน วันใดทานข้าวอิม ๆ สบาย
แล้ว “คุณ วันนั้นฉันสงสัยว่า ไม่ค่อยดีนะ ไปพูดกับลูก ไม่ค่อยดี
นะ วันหลังอย่าไปทำอย่างนั้น” มันก็รับฟัง กินข้าวอิม ๆ แล้วน้ำ
ไอ้คนหิว ๆ โมโห ไปพูดกัน ไอ้ที่บ่นรับฟังก็หิว ไอ้ที่พูดก็โมโห มัน
ก็เอาไฟไปใส่กันเท่านั้นแหละ

นี่โยมจำไว้ นะ บางที่เป็นประโยชน์นะ โยมเนี่ย อาตมาคอย
สังเกต ไปสอนลูกแต่เวลามันโมโหเท่านั้นแหละ มันก็เจ็บใจ
เหมือนกัน เอาของไม่ดีให้เขา เขาจะเอาทำไม ตัวเราก็เป็นทุกข์
ลูกมันก็เป็นทุกข์ ไม่สบายเลย อย่างเนี่ย อันนี้สอนมันก็เป็นของ

บุคคล ใ้คนมันชอบความดีกันทั้งนั้นแหละ แต่ความดีเราไม่พอ
ให้ความดีมันไม่เป็นเวลา ไม่รู้จักบทบาท ไม่รู้กาลเวลา มันก็
เป็นไปไม่ได้ อันนี้ก็เหมือนกันฉันนั้น อาหารที่มันเอร็ดอร่อยนะ
เราต้องสอดเข้าทางปาก เกิดประโยชน์มัย เอาสอดเข้าทางหูสิ มัน
จะเกิดประโยชน์มัย เอาสิ ลองๆดูสิ อาหารเอร็ดอร่อย มันมี
ประโยชน์มัย คนเรามันมีประตูเหมือนกัน ต้องเข้าหาประตูมัน
อย่างนั้น ทุกคนก็เป็นอย่างนั้น

ฉะนั้นวันนี้มีโอกาสแต่เท่านั้น ที่จะแนะนำพำร่ำสอนพุทธ
บริษัททั้งหลาย ทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิต ต่อนั้นไปขอฝากคำสอน
อันนี้ไว้กับพวกท่านทั้งหลายทุกคน จะให้เข้าใจว่า ใ้คำสอน
สอนเท่านั้นยังไม่ได้ โยมยังไม่รู้นะ ที่พูดไปนี้ โยมยังไม่รู้ ฟังนะ
รู้จักฟังเท่านั้นนะ แต่ไม่รู้จริง ถ้าไม่รู้จริง ถ้าจะรู้จริงเมื่อไหร่ รู้จริง
เมื่อโยมไปสอนโยมเอง อาตมาสอนโยมไม่รู้หรอก เมื่อโยมไป
สอนโยมเองนั้นแหละ ถึงจะรู้จัก

วันนี้จะเปรียบเทียบให้ฟังง่าย ให้ผลไม้สองใบ อาตมาเห็นว่าใ้
ใบนี้มันเปรี้ยวนะ ใบนี้มันหวานนะ โยมก็เข้าใจกัน ก็นี้กว่ามันจะ

เปรี้ยวมันจะหวานทั้งหมดนะ ก็เข้าใจอย่างนั้น เมื่อเราไปชิมดู
ชะ ใ้ย ไบหนึ่งมันฝาด ไบนี้มันขม แต่อัตมาบอกว่าอันนี้มัน
หวานนะ อันนี้มันเปรี้ยว โยมก็เข้าใจ เชื่ออัตมานี้ ท่านจึงว่าคน
ไปเชื่อคนอื่นอยู่นั่นนะ พระพุทธเจ้าไม่สรรเสริญหรือก ไม่
สรรเสริญ ท่านว่าให้เชื่อเจ้าของ ให้เห็นกับเจ้าของแล้วเชื่อชะ
ผลไม้อันเนี้ย อัตมาบอกว่ามันเปรี้ยว แล้วก็มันหวานนี้ โยมคง
จะเชื่อกันนี้ เพราะนับถืออัตมานี้ ใ้ความเป็นจริง อัตมาเอา
ผลไม้ที่มันฝาดให้ไบหนึ่ง แล้วก็ขมไบหนึ่ง โยมก็ถือไปกรุงเทพ ไป
ถึงก็ขึ้นรถ ขึ้นบวรรถก็เอาผลไม้มาทานเล่น เอ๊ะ มันขมนี้ มันฝาด
นี้ เข้าใจมั้ย อันนั้นมันเชื่อคนอื่นเขา อันนี้ก็เหมือนกันฉันนั้น ถ้า
เราเชื่อเราว่าอันนี้มันฝาด อันนี้มันขม อันนั้นเรียกว่า ปัจจัตถ
เวทิตัพโพ วิญญูชนรู้เฉพาะเจ้าของเองอย่างนี้ อันนี้เป็นคำสอน
พระพุทธเจ้าทุกอย่างทุกประการนั้น

แล้วผลที่สุดนี้ขอให้ฝากธรรมะอันเนี้ยกับญาติโยมทุกคน
จงนำไปพิจารณา ภาวนาให้มันเห็นแจ้งชัด มันจะถอน
ความทุกข์ ความลำบาก ความยาก ความสงสัยออกจากใจของ

เรา ถึงความสงบได้ก็ธรรมดา บัดนี้คงจะได้ฟังธรรมะแต่คนที่ไม่
นอนเท่านั้นแหละนะ ใ้คนที่นอนก็เห็นจะไม่ได้ฟังธรรมะ เนาะ ก็
เหมือนคนตายนะ ไม่ได้ประโยชน์ ฉะนั้นมนุษย์เราทั้งหลายถึง
ไม่ได้มีประโยชน์เสมอกันแหละ อย่างมาฟังธรรมวันนี้ บางคนก็
นอนหลับ ไม่รู้ว่าเราพูดอะไรกันเนาะ แล้วก็ไม่รู้เรื่องเท่านั้นนะ
นะ นี่คนมันไม่เหมือนกันอย่างนี้ละโยมนะ มาวันนี้ก็ได้ชักใคร่
หรือไร ก็ใคร่เท่านั้น จะรู้จักแต่คนที่นั่งฟังที่ไม่นอนเท่านั้นแหละ
นะ ใ้คนที่นอนมันก็เงียบ ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลยนะ
เหมือนกับคนที่นอน นอนเอาดินงอกมาป้ายหน้าซะ เท่านั้นแหละ
ไม่รู้ว่าเขาเอามาป้ายหน้าเราเมื่อไครนะ ตอนเช้าก็ไปลุกขึ้นมา ใ้
คนเค้าก็หัวเราะเยาะอยู่ ไม่รู้เรื่องอะไรเนาะ ว่าเค้ाप้ายหน้าเรา
เมื่อไหร่ อันนี้ก็เหมือนกันฉั้ฉั้ การฟังธรรมวันนี้ก็รู้แต่คนที่ฟัง
คนที่ไม่ฟังก็ไม่ได้ฟัง เมื่อไม่ได้ฟังก็ไม่ได้รู้ นะ เอาหลังจากถึง
แบ่งกันใหม่ นะ ไปถึงบ้านก็ค่อยๆแบ่งกันก็ได้ ช่วยๆแบ่งกับพวก
นอนด้วยนะ

เอาแล้ว วันนี้เลิกกันนะ ใครจะไปนั่งไปนอนก็อย่าลืมการ
ภาวนา ความดีของเราเต็อ ปีหน้าปีต่อไปขอให้มีความสุขมันขวัญ
นะ ได้มากกราบมาไหว้ ได้มาทำบุญด้วย สมัยก่อนเค้าเรียกว่า
อ้อย ภาคอีสานนี้มันแห้งแล้งเหลือเกิน ไม่อยากจะมาแหละ
คุณหญิงถามอาตมาว่า หลวงพ่อ มันมีโรงแรมมัย เมืองอุบลเนี่ย
มีน้ำประปาหรือเปล่า อะไรต่ออะไร วุ่น เค้าคงนึกว่ามันแห้งแล้ง
ไม่ได้กินน้ำจะตายกัน พอมาถึงแล้ว แหม มันดีกว่าบ้านเรานะ
อาตมาพาไปเดินถ้าแสงเพชรนะ อย่างนี้มันก็มี คนพูด คนอื่น
พูดก็ไม่เหมือนเราเห็นเอง ทุกวันนี้เหมือนกัน (เทพชาติตอน)

นี่ไม่ใช่ว่ามันเป็นอย่างอื่น บางทีเราก็อยากได้ไว อาตมาว่า
อย่าให้มันไวสิ เอานานๆ ดูเรื่องมัน คล้ายกับว่าเราจะปลูกต้นไม้
ต้นหนึ่งนะ เปรียบอย่างนี้ จะปลูกต้นไม้ต้นหนึ่ง จะปลูกต้นไม้ก็
เป็นหน้าที่ของเรา เพราะเราอยากจะปลูกมันเนี่ย ก็ไปหา
ต้นไม้มา ไปหาเอาจอบมา เอาต้นไม้มา ก็เป็นเรื่องของเรา เรา
จะมาขุดหลุมลงไป ก็เป็นเรื่องของเรา จะหยอดต้นไม้ลงไป
ในหลุมก็เป็นเรื่องของเรา จะกลบต้นไม้ก็เป็นเรื่องของเรา จะให้

น้ำมัน ก็เป็นเรื่องของเรา จะให้ปุ๋ยมันก็เป็นเรื่องของเรา จะรักษา
แมลงต่างๆก็เป็นเรื่องของเรา เท่านั้นเรื่องของเรา ไร่เรื่องของ
ต้นไม้ จะโตเร็วโตช้า ไม่ใช่เรื่องของเรา มันเรื่องของต้นไม้ เราก็
ปล่อยให้มันลี ให้ปุ๋ยมันไปเถอะ ให้น้ำมันไปเถอะ รักษาแมลงให้
มันไปเถอะ ทำหน้าที่ของเราเนีย ไปเพ่งกันว่าเมื่อไหร่มันจะโตนี้
นะ ไปลุ้นวาย ไปเอาหน้าที่ของต้นไม้มาทำ มันก็ลุ้นนะ ไม่ใช่
หน้าที่ของเรา เราก็ให้น้ำของเราไปเถอะ ให้ปุ๋ยมันไปเรื่อยๆ
รักษาแมลงมันไปเถอะ ต้นไม้มันจะโตเองของมัน ต้นไม้จะทำ
หน้าที่ของมันเอง เราก็ทำหน้าที่ของเรา ต้นไม้ก็ทำตามหน้าที่
ของต้นไม้ ต่างคนต่างก็ทำหน้าที่เท่านั้น มันก็เกิดผลเท่านั้น
แหละ อันนี้ไปรดไม่กี่วัน แหม เมื่อไหร่มันจะโตนะ ต้นพรวานี่ ก็
ปีมันจะได้กินนะ แล้วก็โตดหนึ่แห้งทิ้งหมดเสียแล้ว มันแห้งมัน
เป็นเช่นนี้

ก็เหมือนคนโบราณนั้นแหละ แต่ก่อนมันไม่มีไม้ขีดไฟนะ มัน
เกิดจากหินจากเหล็กนั้นแหละ ไม้ไฟอย่างเนีย เรียกว่า เอ้ย ไฟ
มันอยู่ที่ไม้ไฟนี้ เอาไม้ไฟสองซี่มาสีกัน เกิดไฟ เท่านั้นแหละ เราก็

ได้ยินก็คิดว่าน่าจะง่ายๆนะ เอาไม้ไผ่สองซี่มาสีให้เกิดไฟ สีไปเรื่อยๆ สีไปมันจะเกิดเหมือนกันแหละ บางทีถึงควันออกแล้วก็เหนื่อย ชี้เกียดก่อนหยุด หยุดมันก็เย็นแล้วนั่น เริ่มใหม่อีก จวนจะมีไฟแล้วก็เย็นอีกแล้ว ทำไมไม่มีไฟ ความร้อนมันไม่สมดุลกัน มันก็ยังไม่ มีใจเรามันไปร้อนไปก่อนเช่นนั้น ก็เลยที่ว่าไม้ไผ่ที่ไม่มีไฟ ไม้ลำปอนี่ไฟไม่มี ก็เพราะเราทำไม่ถึงที่มัน เราชี้เกียดก่อนชะ ถ้าเราทำเรื่อยๆของมันไปอย่างนั้น มันก็เกิดไฟขึ้นมาได้เท่านั้นแหละ

อันนี้ก็เหมือนกันฉันนั้น อดทน อดทนนี้เป็นแม่บททั้งหลายทั้งปวงเช่นนั้น ทุกคน ใครจะมีหน้าที่การงาน ข้าราชการ จะทำมาหากินทุกประการ ก็เป็นคนอดทนในหน้าที่การงานของตน ความอดทนนั้นเป็นแม่บทของธรรมะทั้งหลายทั้งปวงนั้น ฉะนั้นจะร่วมทุกข์ได้เพราะการอดทน ความอดทนนี้จึงเป็นของสำคัญ ฉะนั้นทุกคนก็ให้ออดทน เมื่อถูกอารมณ์ไม่ดีขึ้นมา ไม่ชอบใจให้ออดทน ที่มันชอบใจเกินไปก็ให้ออดทน อย่างเนี่ย มันก็ไปได้เท่านั้นแหละ นี่เรียกว่าการประพฤติปฏิบัติ

วันนี้ที่ได้บรรยายธรรมะมาวันนี้ละ เอาธรรมะใกล้ๆเรา เอาธรรมะกับตัวของเรามาพูดให้ฟัง จะได้เห็นกันง่ายๆ มีอยู่ในตัวในตนทุกๆคน จะพูดให้ฟังอย่างนี้ ฉะนั้นขอจงโอบนวยกธรรมให้น้อมคำสอนนี้เข้าไปพิจารณา จะได้เห็นทุกสิ่ง ทุกส่วน ทุกประการในกายในจิตของเจ้าของเท่านั้นแหละ ที่เรียกว่าไม่รู้ ก็คือไม่รู้จักทุกข์ ไม่รู้จักเหตุให้เกิดทุกข์ ไม่รู้จักความดับทุกข์ ไม่รู้จักปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ อันนี้เรียกว่าเราไม่รู้ทั้งนั้นนะ

เพราะฉะนั้นบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย ทั้งคฤหัสถ์และบรรพชิตในวันนี้ ได้มาพร้อมเพรียง สามัคคีกัน ทำบุญกุศล ผลที่สุดท้ายก็ได้มาฟังธรรมะ เมื่อฟังธรรมะแล้วเอาไปพิจารณา ปฏิบัติให้มันเป็นธรรมะ ให้ธรรมะมันอยู่ที่ใจ ให้ใจอยู่ที่ธรรมะ ให้มันเข้าใจ ถ้ามันเข้าใจแล้ว ไปพบอะไรต่างๆ มันก็เห็นอยู่ในใจของเรา เราไม่เห็นที่อื่นหรอก ไปพบความผิดอะไรมันรู้จักปากพูดไปจะพูดไปผิดใจ มันก็รู้จัก ตามองไป มันรู้สึกว่ามีผิด จิตรู้จักนะ ไม่ใช่อื่น มิฉะนั้นพระพุทธเจ้าท่านให้ฟังตน ให้ฟังตนของตน **อตตโน โจทยัตตานัง** จงเตือนตนด้วยตนเอง คนอื่น

ใครจะเตือนเราได้มั๊ย ต้องเตือนเจ้าของ อย่าอาศัยคนอื่นนะโยม
นะ อาศัยตัวเรานะ อาศัยตัวเราปฏิบัติเอา ที่มาอยู่ร่วมมาๆนี้
อาศัยเป็นเพื่อนกันมาเท่านั้นแหละ แต่ว่าพระพุทธเจ้าสอนไว้
เข้าใจมั๊ย ว่าวันคืนล่วงไปๆ บัดนี้เราทำอะไรอยู่ อันนี้ท่านสอน
และท่านถามแล้วนะ แต่ว่าอันนี้มันเป็นคำสอนของท่าน แต่ตัว
ท่านไม่อยู่ ถึงเอามาพูด ก็เฉยๆเสีย ใจความเป็นจริงท่านถามว่า
วันคืนมันล่วงไปๆ บัดนี้เราทำอะไรอยู่นะ วันคืนล่วงไปๆ คือชีวิต
มันหมดไป หมดไป ทำอะไรอยู่มั๊ยวันเนี้ย วันเนี้ยคิดอะไรอยู่มั๊ย ทำ
อะไรอยู่มั๊ย ผิดมั๊ย ถูกมั๊ย ดีมั๊ย ชั่วมั๊ย ทำอะไรอยู่เดี่ยวเนี้ย ท่าน
ให้สอบสวนเจ้าของอย่างนี้เอง ถ้าเราคิดเช่นนี้ เราก็เห็นผิดถูกที่
ตัวของเจ้าของ เมื่อรู้จักผิดถูก ก็รู้จักแก้ไข ถ้ารู้จักที่แก้ไข ก็มันก็
ถูกต้อง อันนี้เรื่องการภาวนานะ ฉะนั้นมันก็เป็นบุญเป็นกุศล ถ้า
เราแก้สิ่งที่ผิดมันก็หมดเท่านั้น อันนี้เป็นโอวาทธรรมะคำสอน
สอนให้ในวันเนี้ย ขอฝากชาวนครหลวงไปพิจารณานะ

อันนี้เทศน์ตามความรู้สึกให้ฟัง อันนี้เรียกว่าธรรมะ ไม่มีต้น
ไม่มีปลาย เป็นธรรมะทั้งนั้นแหละ อยู่ในเนี้ย ถ้าเราเห็นได้ก็

สบายใจ ฉะนั้นบัดนี้กาลเวลา ก็พอสมควร ญาติโยมก็คงจะ
เหน็ดจะเหนื่อยละมั่ง พรุ่งนี้จะอยู่ไปอีกซักคืนหนึ่งอีกชะด้วย วันนี้
ก็จึงพากันพักผ่อนกำลังและภาวนา ฉะนั้นผลที่สุดนี้ขอด้วย
อำนาจของคุณพระศรีรัตนตรัย จงปกป้องรักษาพุทธบริษัท
ทั้งหลาย ผู้ทำมโนในพระธรรมวินัยนี้ให้เป็นผู้มีอายุ วรรณะ สุขะ
พละ ตลอดกาลนาน

ที่มา: https://youtu.be/Xphv_LBIXdk